

Postní rodinná příprava na Velikonoce Rok rodiny 2021

AMORIS LAETITIA

Radost z lásky

Drazí přátelé, dar naší víry, který držíme v náruči, není něco, co si tiskneme k srdci jako naše vlastnictví. Není to zkratka na cestě mezi mnou a Bohem, do které se nikdo nesmí připlést. Naopak tato cesta se stává přímější, světlejší a krásnější tím, že s sebou přibírá ostatní. Povolání vytvořit manželské pouto, znamená o dar víry se dělit. Znamená to nechat mezi mne a Boha vstupovat osoby, které Boží majestát nezastíní, ale naopak ho zvýrazní a učiní přitažlivějším. Povzbuzují k činné lásce, která jediná má moc nás směrem k Bohu rozpohybovat. Dar, který byl původně můj, se začne přelévat na ostatní. Začneme se podobat svému Tvůrci. Papež František ve svém povzbuzení (exhortaci) rodinám Amoris laetitia píše, že **manželství je ikona Boží lásky** (AL 121) a také, že v lidské rodině shromážděné Kristem, je obnoven „**obraz a podoba**“ Nejsvětější Trojice. (AL 71)

Od vydání této apoštolské exhortace, která nemá v dokumentech magisteria obdoby pro svůj rozsah, návaznost na teologii těla Jana Pavla II., až k neobvykle něžným výrazovým prostředkům papeže Františka, uplyne letos 19. března 5 let. Tohoto dne církve začíná slavit **Rok rodiny**. Je dost důvodů slavit, a oceňovat toto Boží dílo, Boží obraz žitý na zemi. Proto, že rodina je znamením toho, že Bůh pozval člověka spolu s ním tvořit tento svět.

Aby toto slavení neprošlo kolem, ale přímo skrze nás, nabízí se nám prožít přípravu na oslavu tajemství naší spásy, tedy Velikonoce, s moudrostí tohoto dokumentu. Za její samotné jádro lze považovat 4. část nazvanou **Láska v manželství**. Začíná velmi inspirativní meditací papeže nad úryvkem 13. kapitoly z 1. Pavlova listu do Korintu známým jako **Velepíseň lásky**. Tyto meditace se stanou základem úvah nabídnutých ke každé z postních nedělí, a to až k neděli, která tvoří těžiště naší víry, k neděli Vzkříšení.

Každá úvaha se bude odvíjet od nedělního evangelia čteného v tomto cyklu B a tematicky se mu bude přizpůsobovat. Proto se nelze držet způsobu, který zvolil papež František, když se postupně věnoval všem atributům lásky, jmenované svatým Pavlem. V této metodice budeme Pavlovy atributy vytahovat tak, jak se **vztahují k základní myšlence Božího slova**. Nebudou zde prostě jen citovány části textu dokumentu, ale nabídnuty způsobem, jak byly promyšleny na setkání manželů v Odrách v letech 2016 – 2019.

Aby se mohla do přípravy zapojit celá rodina, je tato publikace doplněna **příběhem pro děti i aktivitami pro celou rodinu**. Snad se vám toto dílo bude líbit, přinese obnovení prvotního nadšení, se kterým jste do manželství vstupovali, posílí to, co je v něm cenné a vnese požehnání do vašich domovů.

P. Petr Kuník, Odry 2021

Začínáme

Nemohli bychom povzbuzovat k cestě věrnosti a vzájemnému darování se, kdybychom neposkytli podněty k růstu, upevnění a prohloubení lásky v manželství a rodině. Vždyť milost svátosti manželství je především určena ke zdokonalování manželské lásky. Platí, že „Kdybych měl víru v nejvyšší míře, takže bych hory přenášel, ale neměl lásku, nejsem nic.“ (AL 89)

V takzvaném hymnu na lásku napsaném svatým Pavlem nacházíme některé vlastnosti pravé lásky: „Láska je shovívavá, láska je dobrosrdečná, nezávidí, láska se nevychloubá, nenadýmá, nedělá, co se nepatří, nemyslí jen a jen na sebe, nerozčiluje se, zapomíná, když jí někdo ublíží, má zármutek, když se dělá něco špatného, ale raduje se, když lidé žijí podle pravdy. Všechno omlouvá, všemu věří, nikdy nad ničím nezoufá, všechno vydrží“ (1 Kor 13,4-7).

Láskou žijí a pěstují ji manželé v každodenním životě mezi sebou a se svými dětmi. Je proto cenné pozastavit se, uvažovat hlouběji o tomto Pavlově textu a pokusit se v něm hledat dopad na konkrétní situaci každé rodiny. (AL 90)

Růžičkovi

Na kopci nad městem bydleli Růžičkovi. Dům měli velký a tajuplný, protože v něm bylo hodně zajímavých míst. Tak trochu se tím Tonda vychloubal vždy, když si přivedl na návštěvu nového kamaráda. Tonda byl nejstarší z tří dětí, které Růžičkovi měli. Chodil do čtvrté třídy, ale měl, jak často říkal, vlastně chodit už do páté. Měl o dva roky mladší sestřičku Františku, které nejraději říkal Fany, ta chodila do třídy druhé. Taky měli docela malého brášku Vojtíška. Ten ještě neuměl R a bylo s ním proto hodně legrace. Když chtěl povědět, jak se jmenuje, vždycky z toho vyšlo „Vota Južička“, nebo něco podobného. Maminka Lucie byla s Vojtíškem doma, ale už se moc těšila do lékárny, ve které bude od září zase pracovat. Tatínek Pavel si ji dobíral, že dovolené už měla dost, ale ona mu vždy odpověděla, že si to s ním ráda vymění. Jenže tatínek se smál, protože věděl, že se maminka vůbec nevyzná ve výkresech, které on rýsoval. Byl projektant a podle jeho výkresů se stavěly silnice a mosty. Tonda se tím také před ostatními chlubil. Jeho spolužák Miloš se vždy ušklíbl, že až nějaký most spadne, tak ví, za kým má jít. Říkal to vždy, ale opakovaný vtip přece už není vtipem.

Tak toto jsou ti Růžičkovi, a jestli jste dobře počítali, tak je jich pět. Vzpomenete si na jména? Zkuste je nakreslit. Může to být i společná kresba a pod každým napište jejich jméno. Nahoru pak velkým Růžičkovi. Je třeba si pak obrázek někde pověsit a mít ho na očích, protože si o Růžičkových budeme dále vyprávět.

1. neděle postní - Láska je trpělivá, zapomíná, když jí někdo ublíží (AL 91-92, 105 - 108)

Evangelium: Mk 1,12-15

Slova svatého evangelia podle Marka.

Duch vyvedl Ježíše na poušť. Byl na poušti čtyřicet dní a byl pokoušen od satana, žil tam mezi divokými zvířaty a andělé mu sloužili. Když byl Jan (Křtítel) uvězněn, přišel Ježíš do Galileje a hlásal tam Boží evangelium: "Naplnil se čas a přiblížilo se Boží království. Obrat'te se a věřte evangeliu."

Evangelista Marek nám hned na počátku postní doby připomíná důvod Ježíšova příchodu na tuto zemi. Je to ohlašování Božího království. Opět chce předat vládu nad tímto světem do Otcových rukou. Nejstarší evangelium se nezapomene zmínit o tom, že se Ježíš musel nejdříve vypořádat se zlem, které považovalo lidský svět za svou půdu. 40 dní tráví Ježíš na poušti s mimořádnou trpělivostí a usebraností. Právě tím doslova vyprovokuje Boží nepřítel k akci.

Svatý Pavel začíná výčet atributů lásky výrazem, který se předkládá jako **shovívavost**, nebo také **trpělivost**. Jde ale o složeninu dvou slov a apoštol doslova říká, že láska má dlouhý dech. Když se člověk hněvá, jeho dech se zákonitě zrychlí. Naopak dlouhý dech, znamená, že se člověk nenechal vyprovokovat. Papež v exhortaci připomíná, že právě tento atribut je vlastní na prvním místě Bohu. Když projde kolem, Mojžíš na něj volá: „*Hospodin, Hospodin! Bůh plný slitování a váhavý k hněvu.* (Ex 34,6) V partnerském vztahu může přijít situace, kdy jeden **začne vznášet své nároky na druhého, a nedokáže přijímat**, že nebyly naplněny. Dokonce může toto nenaplnění vnímat jako zlo, které ničí jeho ideály a zcela nesmyslně na ně reaguje agresí. Pokud se člověk necvičí v trpělivosti, je prakticky **odsouzen reagovat takto pořád**. Tento způsob vidí jako jedinou cestu něco změnit. **Taková rodina**, říká papež, se **promění v bitevní pole**.

Moje trpělivost se posílí, když uznám, že také druhý má právo žít se mnou na této zemi, takový, jaký je. Nezáleží na tom, že je obtížný, že mění moje plány, že všechno není takové, jak bych to čekal. **Láska**, říká se tu, **s sebou nese vždycky hluboký smysl pro soucítění, s nímž přijímáme druhého, jako součást tohoto světa, a to i když se chová jinak, než bych si přál.**

Ježíš se ale na poušti setkal se zlem skutečným. Svatý Pavel pokračuje ve svém výčtu tím, že **láska zapomíná, když ji někdo ublíží**, přesněji přeloženo, že **láska nepočítá zlo**. Tím se připouští křehkost lásky, do které

se zlo může dostat. Má zájem se do ní dostat, aby ji narušila a oslabil. Stává se to v případě **selhání jednoho z partnerů** nebo člena rodiny. Papež říká, že **nesmíme věnovat tomu zlu pozornost**, nosit ve ho vědomí. Neznamená to, zlo přehlížet, ale v reakci na něj **vynaložit úsilí pochopit slabost toho druhého, a dokonce hledat pro ni omluvu**. Takto reagoval Kristus na kříži: „*Otče, odpusť jim, neboť nevědí, co činí.*“ Ježíš se v tu chvíli skutečně **zachoval naivně**, a to jednoduše proto, že **přenechal soud svému Otci** a dokázal mu odevzdat nárok určovat míru viny. Což my ne vždy dokážeme. **My naopak my máme sklon vyhledávat na druhých stále více vin**, představovat si u druhého zlo vždycky větší a předpokládat jeho zlé úmysly. Jediný způsob, jak zlo vyhnat z lásky, **jak vytrhat tyto jedovaté byliny, je odpuštění**. Je to možné jen v případě, že jsme **sami zakusili, že nám bylo někdy Bohem odpuštěno**. Prožitek to, že nám bylo odpuštěno, nám umožní zlo z lásky vyhnat.

Pokud máte exhortaci po ruce, stojí za to si přečíst si text článků 107 a 108

úkol pro dospělé: Naši obnovu před Velikonocemi je třeba začít odpuštěním. Dát prostor v rozhovoru k vysvětlení chování, které druhý považuje za nesprávné. Snažit se pochopit toho druhého. Odevzdat vše ve společné modlitbě. Třeba i napsat na lístek, který rituálně spálíme na znamení odpuštění.

Je zapotřebí učit se velkorysosti tím, že nechám druhého, ať dělá věci způsobem, který mu vyhovuje, případně to zkusím tak i já.

Partnera nikdy nesmím ztotožnit se zlem, které u něj vnímám. Vždy se stavím na jeho stranu proti zlu.

1. Potopa

Tondovým snem je mít svůj vlastní pokoj. Má zálusk na ten na konci chodby, ale tatínek ho má jako pracovnu plnou výkresů a také svých oblíbených kaktusů. Říká, že jedině tam má klid. Tonda by chtěl mít klid taky. Ale nemá! Musí bydlet s Františkou, a to není vždy jednoduché. Jen rodiče to plně nechápou. Nejvíc nesnáší, když Fany nechává své plyšáky na jeho straně. Ale ještě víc, když si přivede kamarádku, a to právě když má rozdělanou nějakou práci a nedá se v ní pokračovat.

Jednou se ale stalo něco, co se stát nemělo. Minulý týden v sobotu vzal tatínek Tonda na výstavu kaktusů a on uprosil, aby mu jeden nádherný, který právě kvetl, koupil. Tonda si ho hrdě postavil na stolec hned vedle okna. Každý den se kochal krásným červeným květem a mohla se kochat

i Fany, ale z uctivé dálky. V neděli odpoledne šel raději ven, protože Františka si zase přivedla kamarádku. Objel na kole několikrát rybník pod kopcem a vrátil se domů. Když vstoupil do pokoje, nevěřil svým očím. Místo hlíny v květináči s kaktusem bylo bahno a voda byla všude okolo. Z výkresu, který si ráno položil na stolek, aby ho večer dokončil, byly jen barevné skvrny. Hned věděl, kdo je pachatel. Fany se ho už několikrát ptala, jestli by mohla jeho kaktus zalít. Jenže holky asi nepochopí, že kaktusy se skoro vůbec nezalívají, mají rádi sucho. Fany stála právě ve dveřích a v ruce držela malý hadřík na utření vody. „Promiň,“ špitla, ale Tonda jakoby neslyšel, k ní přiskočil, a dal ji pohlavek, až to zadunělo.

Co bylo dále, asi tušíte. S brekem běžela Františka za maminkou a Tonda měl co vysvětlovat. Od té chvíle bylo u Růžičků zvláštní ticho, hlavně v dětském pokoji. Teda kromě Vojty, který se pořád na něco ptal. Když maminka volala k večeři, Tonda odpověděl, že nemá hlad, ale nebylo mu to nic platné. Musel jít. Nechtělo se mu ani na večerní modlitbu. Tatínek, který se obvykle usmíval, byl velmi vážný. „Stalo se tady něco nepěkného,“ řekl, „a já chci vědět, co s tím teď uděláme.“ Chvíli bylo ticho. „Copak nevíte, co mi Fany udělala?“ řekl se slzami na krajíčku Tonda a poprvé se k ní obrátil „Vždyť jsi zničila můj kaktus a výkres k tomu!“ „Nechtěla jsem ho zničit,“ odpověděla Františka, „jen se mi zdálo, že ten kvítek začíná usychat a květiny přece potřebuje vodu, že mami.“ Maminka Františku pohladila po vlasech a řekla Tondovi: „Vím, že udělala hloupost a bude si to pamatovat. Myslela to ale přece dobře. Myslíš, že bys jí to mohl odpustit? Františka by ti zase mohla odpustit ten pohlavek, co říkáš Fany?“ Fany přikývla a Tonda si nenápadně zakryl oči. Nechtěl, aby všichni viděli slzy, které se už nedaly zastavit. „Já, já ji tedy odpouštím.“ řekl tiše. „Tondo,“ ozval se tatínek, „musíš to říct Františce.“ Tonda zvedl hlavu, utřel si slzy a řekl něco zvláštního, jakoby naopak: „Fanyňko, odpustíš mi?“ „Jo,“ špitla a nevěděla, co má dělat s rukama. Až tatínek oba vysvobodil. „Tak víte co? Kaktus dáme do pořádku, ještě dnes večer ho přesadím, a bude jako dřív.“ „A já ten výkres namaluji znova,“ řekl Tonda, „stejně se mi moc nelíbil.“ A pak začala modlitba krásnější než ta v kostele. Alespoň tak to Tondovi připadalo.

Milé děti, odpouštět a taky prosit o odpuštění, jak tu udělal Tonda, je sice těžké, ale také krásné. Odpouštět je jediný způsob, jak vyhnat zlo, které by se rádo nastěhovalo do každé rodiny. Jako Ježíš nedovolil, aby mu ďábel překazil jeho dílo, tak ani vy nedovolte, aby se pokazilo to, co je v rodině krásné. Uděláte to tak, že si budete věřit, pomáhat si a držet spolu.

úkol pro děti: Učte se říkat „promiň“ a také odpouštět.

2. neděle postní - Láska všemu věří (AL 114 - 115)

Evangelium: Mk 9,2-10

Slova svatého evangelia podle Marka.

Ježíš vzal s sebou Petra, Jakuba a Jana a vyvedl je na vysokou horu, aby byli sami. A byl před nimi proměněn. Jeho oděv zářivě zbělel - žádný bělič na zemi by ho nedovedl tak vybělit. Zjevil se jim Eliáš s Mojžíšem a rozmlouvali s Ježíšem. Petr se ujal slova a řekl Ježíšovi: "Mistře, je dobře, že jsme tady. Máme udělat tři stany: jeden tobě, jeden Mojžíšovi a jeden Eliášovi?" Nevěděl totiž, co by měl říci; tak byli ustrašení. Tu se objevil oblak a zastínil je. Z oblaku se ozval hlas: "To je můj milovaný Syn, toho poslouchejte!" Když se rozhlédli, najednou u sebe neviděli nikoho jiného, jenom samotného Ježíše. Když sestupovali s hory, přikázal jim, aby nikomu nevypravovali o tom, co viděli, dokud Syn člověka nevstane z mrtvých. Toho slova se chytili a uvažovali mezi sebou, co to znamená "vstát z mrtvých".

Možná jste si někdy položili otázku, jestli by k události na hoře Tábor došlo i bez účasti učedníků. Je docela možné, že Bůh chystal toto setkání pro své služebníky Mojžíše a Eliáše s Ježíšem a on si prostě jen přál, aby u toho tito tři mohli být. Měl v ně důvěru, že o tom nebudou vypravovat a zároveň jim zprostředkoval něco skutečně mimořádného. Nabídl jim vizi svého i jejich vlastního oslaveného života. Umožnil jim tím dohlédnout do nevidané dálky.

Ve svém hymnu na lásku říká apoštol Pavel, že **láska všemu věří**. Přestože nám to může znít velmi naivně, ale právě z této víry láska čerpá svou moc. Papež říká, že překlad důvěřovat je správnější, protože se nejedná o víru, kterou máme v Boha. Je to docela jednoduše **důvěra jednoho člověka v druhého**. Víra v Boha a důvěra v druhou osobu má společné to, že vidí dále než naše smysly. **Základní důvěra rozpoznává světlo rozžaté Bohem a skryté v temnotě**. Láska doufá v to, že pod vrstvou chladného popela jsou stále žhnoucí uhlíky.

Důvěra je to, co umožňuje žít vztah s druhým svobodně. Opakem této důvěry je potřeba druhého **kontrolovat a být mu stále v patách**, abych zabránil, že mi vyklouzne z náručí. Je to obava, že by k druhému mohlo přicházet nějaké dobro, které já neprověřím, protože nejde skrze mne. **Přitom, když se manželé setkají, mohou s radostí sdílet to, čeho se jim dostalo mimo rodinný kruh.**

Pokud někdo ví, že mu není důvěřováno, že je z něčeho podezříván a neustále prochází jakýmsi soudem, **počopí, že není milován**

bezpodmínečně, a proto si **začne držet svá tajemství, své vlastní komnaty** a předstírat, že je tím, kým ve skutečnosti není. A vytratí se upřímnost.

Láska důvěřuje druhému, protože **má vizi společného dobra**. Vidí dobro, které není tvořeno, ani kontrolováno jednou osobou. Toto dobro je **harmonie mnoha částí, kterým musí být poskytnut prostor svobody a důvěry**.

úkol pro dospělé: Jeden připraví druhému jídlo, nápoj, koupel neznámého složení a prozradí mu ho posléze.

S dětmi si můžete zahrát hru na důvěru. Vkládáme do úst toho, kdo má zavřené nebo zavázané oči, různé pokrmy.

2. Horolezci

Když Růžičkovi přišli v neděli z kostela domů, poznamenal tatínek významně: „Milé děti, milá maminko, všimli jste si, jaké je dnes datum?“ Tonda mrkl do rodinného kalendáře a okamžitě hlásil: „28. února.“ „A to je co?“ pokračoval tatínek, „To je přece únor vítězný.“ Děti se nechápavě dívaly na tatínka, jen maminka mu řekla, ať dá pokoj. „No a tak bychom měli zvítězit na svou leností a vyrazit na nějaký kopec, větší než ten, na kterém bydlíme.“ Tatínek totiž zamlada chodil po horách, měl je rád a uměl lozit na strmé skály. To mu ovšem maminka, když se měl narodit Toník, zakázala nadobro. Děti poskočily radostí, ale maminka se na tatínka podívala přísně. „Pavle, a kam bys jako chtěl v té zimě jít? Všude bude buď sníh, nebo bláto.“ „To vám řeknu po obědě,“ odpověděl tajemně tatínek.

Děti jedly rychleji než obvykle a maminka měla na čele více vrásek než obvykle. Když chtěla postavit vodu na kávu, řekl tatínek: „Nic nevař, kávu si dáme tam. Pojedeme totiž do zábavního centra. Otevřeli tam novou lezeckou stěnu pro děti.“ „Jupí!“ zařval Tonda, až se všichni polekali. Bude mít co ve škole vykládat.

V zábavním centru byli co by dup a ještě zatleskal. Tatínek hned věděl kam jít, protože měl vše předem obhlédnuté. „Tak tady to je!“ ukázal rukou. Františka zkoprněla a maminka ji chytila pevně za ruku. „Nic to není, tedy vedle jsou ještě lehčí pro úplné začátečníky. Kdo leze první?“ „Já!“ Přihlásil se okamžitě Tonda. „Kdo bude jistit?“ zeptal se pán, který držel v ruce lano. „No přece já!“ odpověděl tatínek. Pán oblékl Tonda do popruhů, od kterých vedlo lano až ke stropu, kde bylo provlečené silným železným okem. Druhý konec lana dal tatínkovi ruky. „Držte ho mírně napnuté, ale stále pevně v ruce.“ „Nebojte se, dobře to znám,“ odpověděl s úsměvem tatínek. A Toník

udělal první krok ke stěně a chytil se prvního výstupku. Pak druhého a třetího a pomalu stoupal nahoru. Brzo dosáhl vrcholu, jako by to dělal každý den. Zamával ostatním a oporně lezl dolů. Cesta zpět byla o něco těžší, a tak mu tatínek radil, kam má dát nohu a kam ruku. Šup a byl na zemi. Pak se Toník i s tatínkem podívali na Františku. „Nechceš si zkusit tady tu nejlehčí? zeptal se táta. „Tatínku, když já se bojím, že spadnu,“ zašeptala Františka. „Nemusíš se bát ani trošku, budu tě držet na laně tak jako Toníka.“ „A udržíš mě?“ řekla s nedůvěrou Františka. Tatínek se k ní sklonil a řekl: „Podívej se, jsem silný a ty lehoučká, nemusíš se bát a navíc jsem přece tvůj tatínek. Můžeš mi přece důvěřovat, ne?“ „Tak jo, zkusím to.“ Pán z obsluhy ji zavázal popruhy jako Tondovi a to byste nevěřili, jak ji to šlo. Byla za chvíli nahoře. Tatínek zavolal: „Bravo!“ A Vojtíšek zopakoval „Blavo!“ A Františka se usmívala, jak je šikovná a trochu zapomněla, že se musí pořád držet. A pak to přišlo. Naklonila se směrem dozadu, vyjekla a hop. Najednou se houpala ve vzduchu jako opička. Tatínek ji však stále pevně držel a hezky pomalu spouštěl k zemi. Dole skončila přímo v měkké náruči maminky.

Když přijeli domů plni zážitků, řekla Fany tatínkovi: „Tati, děkuji, že jsi mě nepustil.“ Tatínek se usmál a odpověděl: „A já ti děkuji, že jsi mi důvěřovala. Bez důvěry v druhé bychom hodně věcí dělat nemohli. A víte co, řekl tatínek všem. Jako děti jsme si hráli takou hru na důvěru.“ „Jak se to hraje?“ zeptal se Toník. „Jak se hraje?“ přidal se Vojta. „To je snadné. Jeden zavře oči a otevře pusku, a každý mu do ní něco dá. A on musí důvěřovat, že je to k jídlu a že je to dobré.“ Všem se ta hra líbila a ve špajzce kvůli tomu zmizely všechny dobroty.

Milé děti, dobrá rodina se pozná podle toho, že si tam lidé důvěřují. Důvěra může být jen tam, kde se lidé mají rádi a jeden druhému věří. Přeji vám, ať je taková i vaše rodina.

úkol pro děti: Zahrajte si hru na důvěru jako Růžičkovi a pozvěte k ní také rodiče.

* * *

3. neděle postní - Láska má zármutek, když se dělá něco špatného, ale raduje se z pravdy (AL 109 -110)

Evangelium: Jan 2,13-25

Slova svatého evangelia podle Jana.

Byly blízko židovské velikonoce a Ježíš se odebral vzhůru do Jeruzaléma. V chrámě zastihl prodavače býčků, ovcí a holubů i směnárníky, jak tam sedí. Tu si udělal z provazů dűtky a vyhnal všechny z chrámu i s ovcemi a býčky, směnárníkům rozházel peníze a stoly jim zpřevracel a prodavačům holubů řekl: "Jděte s tím odtud! Nedělejte z domu mého Otce tržnici!" Jeho učedníci si vzpomněli, že je psáno: 'Horlivost pro tvůj dűm mě stravuje.' Židé mu však namítli: "Jakým znamením nám dokážeš, že tohle smíš dělat?" Ježíš jim odpověděl: "Zbořte tento chrám, a ve třech dnech jej zase postavím." Tu židé řekli: "Tento chrám se stavěl šestačtyřicet let a ty že bys ho zase postavil ve třech dnech?" On však to řekl o chrámu svého těla. Teprve až byl vzkříšen z mrtvých, uvědomili si jeho učedníci, co tím chtěl říci, a uvěřili Písmu i slovu, které Ježíš řekl. Když byl v Jeruzalémě o velikonočních svátcích, mnoho jich uvěřilo v jeho jméno, když viděli znamení, která konal. Ježíš se jim však sám nesevěřoval, protože znal všechny a nepotřeboval, aby mu někdo něco o lidech vykládal. Sám totiž věděl, co je v člověku.

Ježíšovo hlásání a vystupování nebylo svou podstatou konfliktní. Ježíš nepřichází na svět, aby ho káral. Často se vyhýbal přímému střetu tam, kde to nebylo nutné. Snášel dokonce i vlastní nepochopení a ponížení. Dokázal se ale rozhněvat v případě, že někdo zpochybňoval ostatní osoby Trojice. Když zákoníci zaměňovali Ducha svatého s Božím nepřítelem (Mk 3, 22), a když někdo dělal tržnici z domu jeho Otce. Vše vychází ze starostlivosti a péče o pravdivý obraz, který člověk dokáže zamlžovat a zcela rozvracet.

V druhé části Pavlova výčtu vlastností lásky, se objevují dvě slovní spojení: **má zármutek (v originále neraduje se), když se dělá něco špatného, ale raduje se, když lidé žijí podle pravdy.** Tedy láska ztrácí radost z toho, co je falešné, a naopak prožívá štěstí, pokud se setkává s pravdou. Nemyslí se tím, že někomu vyšel správný výsledek v matematice. Jedná se o něco mnohem hlubšího, a to, když **člověk žije v souladu s tím, jaký je.** Tím se myslí, jaký byl stvořen, dá se říci **v souladu se svým posláním.** Jakoby tím sv. Pavel říkal, že **není nic radostnějšího, než když člověk podle této pravdy žije.** Je to **DOBRO** vložené do člověka, které nám může být zamlženo, ale které jsme povoláni **objevovat, vnímat a oceňovat.**

Svatý Otec říká, že **láska se raduje z dobra druhého tehdy, když uznává jeho důstojnost a oceňuje jeho schopnosti a dobré skutky.** Toto naopak nedokáže ten, **kdo se neustále srovnává s druhými a soupeří s nimi, a za soupeře považuje i svého partnera. Nedokáže se radovat z jeho úspěchů.**

Pokud v sobě neživíme schopnost těšit se z dobra druhého a soustředíme se výhradně na své potřeby, říká papež, odsuzujeme se k životu, ve kterém je jen velmi málo radosti. *Poznámka autora:* V řeckém textu si lze všimnout významné drobnosti. Když Pavel mluví o radosti z nepravosti, používá slovo **CHAIRE** - radovat se. Když pak mluví o radosti z pravdy, píše **SYNCHAIRE**. Přidá předponu *syn - spolu*, **láska se raduje vždy s někým.** Člověk radující se z nepravosti, škody a neúspěchu druhého se vždycky **bude radovat sám.** Takováto radost je vždy jen malá a krátká. Naopak radost, kterou má člověk milující, **je sdílená,** z jedné věci se dokáže radovat spolu mnoho lidí. **Rodina musí být vždy místem, kde úspěch jednoho je úspěchem všech a všichni se budou radovat a oslavovat spolu s ním.**

úkol pro dospělé i děti: Každý ze členů rodiny dostane tolik papírových lístků, kolik je členů rodiny. Každý lístek nadepíšeme jménem jednoho z členů rodiny. Každý má úkol do lístku vepsat co dobrého a krásného je ukryto v dané osobě. Lístky můžeme umístit na viditelné místo a mít je na očích celý týden.

3. V první řadě

Tatínek říká, že každý si má najít nějakou zálibu. Ta tatínkova je pěstování kaktusů poté, co ho přestalo bavit lozit na ty skály. Maminka si ráda čte krásné knížky z knihovny. Jsou tak krásné, že ji u toho někdy tečou i slzy. Toník chodí už druhým rokem do rybářského kroužku a Vojtíškovou zálibou jsou traktory, kterých má doma několik. Slovo „trajtoj“ je Vojtovo nejoblíbenější slovo, a Tonda jednou spočítal, že ho za den řekl sto šestkrát. Jen u Františky to dlouho nebylo jasné. V první třídě se do žádného kroužku nepřihlásila a raději byla jen tak venku nebo na tatínkovém počítači si pouštěla prasátko Pepu. Tonda se jí smál, že jsou to pohádky spíš pro Vojtu, ale Františku to pořád bavilo. Často se smála na celý dům, i když maminka právě slzela nad krásnou knížkou.

V druhé třídě se to změnilo. Kamarádka Eliška, kterou měla Fany nejradši z celé třídy, se přihlásila do tanečního kroužku. Vedla ho úplně nová paní učitelka. Františka se z ničeho nic rozhodla, že ji také bude tancování bavit. A bylo to. Františka chodila každý čtvrtek do „tančáku“. Tonda nebyl moc

nadšený, protože jeho sestra najednou potřebovala v pokoji více místa. Potichu si počítala a podivně při tom máchala rukama. Občas se prudce otočila a ne vždy to končilo dobře. Maminka ji proto posílala do předsíně, kde bylo více místa a hlavně velké zrcadlo, ve kterém se na sebe Fany mohla dívat. Přiblížily se Vánoce a s nimi i vystoupení ve škole. Děti z tanečního kroužku měly předvést dvě písničky. Při jedné se hodně pobíhalo a holky různě měnily místa. Při té druhé držely formaci dvou řad za sebou. Eliška spolu se třemi dalšími holkami byla v té první. Fany tam chtěla být taky. Paní učitelka ji řekla, že tančí sice hezky, ale má problém s rytmem, a tak ji pomůže dívat se na holky před ní. Fany z toho bylo dost smutno. Věděla, že ji při vystoupení nikdo pořádně neuvidí a Elišku jo. Nečekaně, dva týdny před představením, ale do kroužku přestala chodit Jarmila z první řady, která si vyvrtla kotník. Proto paní učitelka oznámila, že příští čtvrtek někoho vybere na její místo. Doma si hned všimli, že se něco děje. Fany byla nervózní a před zrcadlem v předsíni se vrtěla nějak často. Při večeři to všem prozradila. „Když já neumím ten rytmus,“ řekla a oči se jí přitom smutně zaleskly. „Tak to se na to podíváme,“ řekl tatínek. „Určitě tančíš stejně dobře jako Eliška. Paní učitelku o tom musíme přesvědčit.“ Když dojedli, hned to začalo. Pro Tonda nebyl problém písničku najít na internetu a do obývacího pokoje přinesl svůj nový notebook s repráčkem. Maminka s tatínkem mezi tím odklidili stranou dvě křesla, aby bylo dost místa. Nejdříve si všichni písničku poslechli a pak Fany ukázala, jak se na to tančí. Nakonec si to zkoušela, když tatínek s Tondou i maminkou tleskali do rytmu. Vojta to měl zakázané, protože tleskal úplně jinak než ostatní. Tak to šlo každý den a všichni viděli, jak se Fany stále lepší. Ve čtvrtek odpoledne přišla z kroužku úplně rozzářená. „Paní učitelka vybrala mě a budu hned vedle Elišky!“ hlásila se šťastným úsměvem.

Vystoupení se pak opravdu povedlo. Večer před modlitbou dostala Fany dárek, i když ještě nebyl Štědrý večer. Tatínek jí podal krabičku s bílými tanečními teniskami s růžovou linkou, jaké měla i Eliška. „Myslím, že si je naše malá tanečnice zaslouží,“ řekl tatínek a pohladil Františku po vlasech. Pak jí všichni znovu zatleskali. A nejvíce Tonda, který byl na svou sestru poprvé skutečně hrdý.

Milé děti, je moc dobře, když se snažíme něco naučit a ostatní nám v tom pomůžou. Ještě lepší je, když se z našeho úspěchu radují i všichni ostatní doma. Je důkaz dobré rodiny.

úkol pro děti: Dnes bude stejný, jako mají i rodiče. Dostanete lístek se jménem každého u vás doma, a na ten lístek napíšete, co hezkého umí.

4. neděle postní – Láska je dobrosrdečná, nemyslí jen a jen na sebe (AL 93 – 94, 101-102)

Evangelium: Jan 3,14-21

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš řekl Nikodémovi: "Jako Mojžíš vyvýšil na poušti hada, tak musí být vyvýšen Syn člověka, aby každý, kdo věří, měl skrze něho život věčný. Neboť tak Bůh miloval svět, že dal svého jednorozeného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. Bůh přece neposlal svého Syna na svět, aby svět odsoudil, ale aby svět byl skrze něho spasen. Kdo v něho věří, není souzen; kdo nevěří, už je odsouzen, protože neuvěřil ve jméno jednorozeného Syna Božího. Soud pak záleží v tomto: Světlo přišlo na svět, ale lidé měli raději tmu než světlo, protože jejich skutky byly zlé. Každý totiž, kdo páchá zlo, nenávidí světlo a nejde ke světlu, aby jeho skutky nebyly odhaleny. Kdo však jedná podle pravdy, jde ke světlu, aby se ukázalo, že jeho skutky jsou vykonány v Bohu."

Jeden komentář říká, že tento úryvek z Janova evangelia *staví náš nárok vyšplhat do nebe a dobýt ho, do protikladu s pokorou Boha, který sestupuje na zemi a daruje se nám. (Fausti)* Nikodém, sám farizej, který od malička žil v prostředí plnění zákonů, se odhodlal k setkání s Ježíšem zřejmě proto, aby mu poradil, jak více se může Bohu líbit. Místo odpovědi na tuto otázku slyší o tom, že Bůh je činná láska, která vykročila k člověku. „Tak Bůh miloval svět, že dal svého Syna...“ Farizejská tradice nedokázala „udýchat“, že Bůh nelpí na své vlastní slávě, ale s nepochopitelnou pokorou ji rozlévá na člověka.

Když svatý Pavel přisuzuje lásce **dobrosrdečnost a dobročinnost, pak proto, že** přirozeně vnímá lásku jako **akci**. Doplnuje tím předchozí atribut trpělivosti, která pouze něco snáší. Pavel byl jako Žid, vychováván v hebrejském světě, jehož základem **je sloveso**. Pod ním se také Bůh zjevuje Mojžíšovi „**JSEM, KTERÝ JSEM**“. To znamená, *konám, provázím tě, chráním tě*. Poznáš mé jméno podle mého konání. Láska se vždy musí projevat. Proto i manželská láska *koná, provází a chrání*.

Je to tím, že nehledá svůj prospěch. Přitom ale, kdo není schopen lásky k sobě, těžko dokáže milovat druhé. Kniha Sirachovec říká: „**Kdo je zlý k sobě, ke komu bude dobrý? Nikdo není horší než ten, kdo sám sobě nepřeje.**“ (Sir 14, 5-6) Proto Pavel taky nepíše, že láska myslí pouze na druhé, ale že nemyslí **jen a jen** na sebe. Tedy jistým způsobem musí myslet i na sebe. Přesto skutečný charakter lásky, jak říká sv. Tomáš Akvinský, je že se **nezištně přelévá na druhé a nic nečeká nazpět**. Je vůbec takováto nezištnost u člověka možná? Ptá se Svatý otec. A odpovídá

si citátem z evangelia sv. Matouše: **„Zadarmo jste dostali, zadarmo dávejte.“** Zdroj lásky je v Bohu a schopnost milovat přijímáme jako dar, ne jako náš výkon.

Láska tedy prochází námi, ale **nesmí se u nás zastavit**. Jak říká svatý Tomáš, musí se rozlévat dál.

úkol pro dospělé i děti: Opět může každý v rodině na lístky se jmény ostatních psát. Tentokrát, co si myslí, že dotyčný má rád. Jeden lístky posbírání a čte jejich obsah a ostatní hádají, o koho se asi jedná. Můžou si pak lístky i vylosovat a během týdne se pokusí mu jeho radost splnit.

4. Překvapení

Františka onemocněla. Začalo to obyčejným kašlem večer po velkém odpoledním sáňkování s Eliškou. Františce furt padala čepice, tak si ji nakonec strčila jen tak do kapsy a úplně na ní pak zapomněla. Ráno si maminka dělala starosti, naměřila jí teplotu 37,7. „Nedá se nic dělat, do školy dnes nepůjdeš.“ Tonda okamžitě požádal o teploměr taky. Maminka ale hned věděla proč. Šáhla mu na čelo, zamyslela se a řekla: „Víš co? Uděláme spolu kříž, pozdravíme Pána Boha a ty pak půjdeš do koupelny a ke snídani.“ Nic naplat, sice brblal, ale do školy musel.

Když se vracel zpět, viděl u domu sanitku. Až tehdy mu došlo, že jeho sestřička bude asi opravdu nemocná. Maminka si Františku přestěhovala do ložnice, aby se Tonda něčím nenakazil a aby sledovala podle rady pana doktora teplotu. Vařila Františce čaj a dávala léky. Ráno pak měla maminka kruhy pod očima, protože Fanyška pořád volala ze spaní a dělala jí starosti. Tatínek řekl, že si vezme volno z práce, aby si maminka mohla odpočinout. Brzy šel ale maminku vzbudit, protože teploměr ukazoval skoro 40 stupňů. Sanitka přijela znova a tentokrát se chystali Františku odvézt do nemocnice. „Vypadá to na zápal plic. Uděláme několik vyšetření a nasadíme antibiotika,“ řekl pan doktor. „Neboj se, Lucko,“ řekl tatínek, „můžeš jet s ní, já se o Vojtu postarám. My to tady zvládneme.“

A tak v chalupě zůstali sami chlapi. Vojta pořád sice volal maminku, ale Tonda pro něj vymýšlel různé hry, a tak pomohl tatínkovi, aby vyřídil několik telefonátu do práce. S maminkou si volali několikrát za den, a tak Tonda věděl, že za několik dnů bude Františka zase v pořádku. „Co kdybychom ty naše holky nějak překvapili, až se vrátí?“ navrhl druhého dne tatínek. „Každý zkusíme něco vymyslet. Já třeba blesku rychle vymaluji kuchyň, kterou mamince slibuji už dva roky,“ řekl a zatvářil se spokojeně.

„Jestli chceš, můžeš mi pomoc vybrat v obchodě barvy a budeš dávat přitom pozor na Vojtu.“ Protože Tonda přikývl, seděli všichni tři za chvíli v autě. Toník měl s sebou své ušetřené peníze a cestou měl čas přemýšlet nad svým překvapením, protože Vojta byl jako obvykle přilepený u okýnka, jestli neuvidí někde traktor. V obchodě byly nejen barvy, ale také různá dekorace a doplňky. Tonda držel Vojtu pevně za ruku a přitom otáčel hlavu z jedné strany na druhou. Náhle vykřikl: „Jé, to se bude Fany líbit.“ Přihodil něco košíku a významně tatínkovi vložil do ruky bankovku. „Toto platím já.“

Doma se tatínek hned pustil v kuchyni do práce, stejně jako Tonda v dětském pokoji. Na druhý den mohli do nemocnice na návštěvu a oba se tvářili tajemně, a zároveň trnuli hrůzou, aby Vojta něco neprozradil. Pro jistotu mu koupili nový traktor, který v nemocnici všem ukazoval a na nic jiného nemyslel. Druhý den, byla sobota a oni jeli slavnostně vyčištěným autem pro holky do nemocnice. Už po cestě se maminka ptala, co se to děje, že auto září takovou čistotou. „No a to počkejte doma!“ vykřikl Tonda a hned si zakryl pusou rukou. To vzbudilo velkou zvědavost u Františky, ale Tonda už neřekl ani slovo, i když ho sestřička tahala za rukáv.

Doma, když maminka uviděla krásně vymalovanou kuchyň, nejdříve spráskla ruce. Pak samým štěstím tatínka objala a dala mu navíc i pusou, protože neviděla žádné špinavé nádoby, jak to čekala. Mezi tím se z dětského pokoje ozvalo radostné zapištění. Maminka se tam rozběhla a co nevidí. Fany s úžasem hledí na strop nad svou postelí. Byla tam spousta malých i velkých hvězdiček a uprostřed měsíc. A všechno to bude ve tmě svítit. „To je od Tondy,“ řekl tatínek a hned musel Fany zvednout do výšky, aby se té krásné noční oblohy mohla dotknout. „Děkuji Tondo,“ řekla „jsi ten nejlepší brácha na světě.“

Milé děti, na tomto příběhu je nejlepší to, že měli nakonec radost úplně všichni. Nejen maminka Lucie s Františkou, ale také tatínek Pavel s Tondou. A vlastně i Vojtíšek, který měl svůj další traktor do sbírky. Ten, kdo má druhého rád, nese s ním jeho trápení a umí vymyslet, jak mu udělat radost.

úkol pro děti: Úkol máte zase stejný s rodiči. Připravte si papírky a tužku.

* * *

5. neděle postní – Láska se nevychloubá a nenadýmá (AL 97 - 98)

Evangelium – Jan 12,20-33

Slova svatého evangelia podle Jana.

Mezi těmi, kdo přišli do Jeruzaléma jako poutníci, aby se o svátcích zúčastnili bohoslužeb, byli i někteří pohané. Ti přišli k Filipovi, který byl z galilejské Betsaidy, a prosili ho: „Pane, rádi bychom viděli Ježíše.“ Filip šel a řekl to Ondřejovi; Ondřej a Filip pak šli a pověděli to Ježíšovi. Ježíš jim na to řekl: „Přišla hodina, kdy Syn člověka bude oslaven. Amen, amen, pravím vám: Jestliže pšeničné zrno nepadne do země a neodumře, zůstane samo; odumřeli však, přinese hojný užitek. Kdo má svůj život rád, ztratí ho; kdo však svůj život na tomto světě nenávidí, uchová si ho pro život věčný. Jestliže mi kdo chce sloužit, ať mě následuje; a kde jsem já, tam bude i můj služebník. Jestliže mi kdo slouží, Otec ho zahrne poctou. Nyní je moje duše rozehvěna. Co mám říci? Otče, vysvobod' mě od té hodiny? Ale právě kvůli té hodině jsem přišel. Otče, oslav své jméno!“ Tu se ozval hlas z nebe: „Oslavil jsem a ještě oslavím.“ Lidé, kteří tam stáli a uslyšeli to, říkali, že zahřmělo. Jiní říkali: „To k němu promluvil anděl.“ Ježíš jim na to řekl: „Ten hlas se neozval kvůli mně, ale kvůli vám. Nyní nastává soud nad tímto světem, nyní bude vládce tohoto světa vypuzen. A já, až budu ze země vyvýšen, potáhnu všechny k sobě.“ Těmi slovy chtěl naznačit, jakou smrtí zemře.

Jistě mnoho z nás už někdy přemýšlelo nad tím, jaké by to bylo, kdyby se stali slavnými, kdyby stanuli na stupni vítězů, mluvilo se o nich v televizi, měli všude dveře otevřené. Jistě do tohoto sebe oslavného obrazu nezapadá vize popraviště. Přesto v dnešním evangeliu Ježíš mluví o svém blížícím se utrpení jako o svém oslavení. Svatý Irenej, jeden z církevních otců, říká, že slávou Boží je živý člověk. Zdá se, že v tomto okamžiku chce Ježíš svým učedníkům říci, že naopak slávou člověka se stane umírající Boží Syn. A to jednoduše proto, že se v tu chvíli ukáže láska, která nezná hranice. Kvůli člověku se Ježíšova sláva, kterou má u Boha od věčnosti, stane ponížením a podobně jako zrno pod zemí se zcela rozpadne. Může to dopustit pouze pokora, které jen těžko rozumíme.

Proti lásce, kterou je schopen člověk milovat, se staví dva postoje, které jsou s ní naprosto neslučitelné. První nazývá svatý Pavel **vychloubáním**, přesněji přeloženo **domýšlivostí**. Ta má **zálibu v ukazování převahy nad druhým**. Je to postoj osobnosti, která potřebuje být středem pozornosti a dává najevo, že je této pozornosti hodna. Láska, jak poznamenává papež, tuto potřebu nemá, protože **hledá druhého, ne sebe**.

Druhým postojem je **nadýmání**. Jistě si okamžitě představíme, jak nežádoucí je to věc v našem těle. Skutečně se tu hovoří o nafukování, a to v přítomnosti druhého. Někoho, kdo je **posedlý v ukazování svých kvalit**. Považuje se za významnějšího, moudřejšího a dokonce duchovnějším. Hlavním zaměstnáním těchto lidí je vymáhání si obdivu.

Svatý otec ve své exhortaci připomíná, že lásku zbavenou takového nadýmání je třeba pěstovat v postoji **k těm členům rodiny, kteří jsou méně zformovaní vírou**, kteří jsou v jistém smyslu křehcí nebo nejistí ve svém přesvědčení. **Skutečnou velikost**, připomíná papež, **nám ale dává láska, která projevuje péči a podporu slabšího**. Někdy dochází k pravému opaku. Ti, kdo si myslí, že jsou ve víře zralí, se projevují arogantně a nesnesitelně. Logika křesťanské lásky nikdy není nadřazeností jednoho nad druhým. Připomínají se zde Kristova slova: **„Kdo chce být největší, ať je služebníkem.“** (Mt 20,27) V rodinném životě nemůže vládnout soupeření o vlastní oslavování, protože taková logika lásku ničí.

úkol pro dospělé: Na lístečky napíše každý o těch druhých, v čem si myslím, že je lepší než já. Lístky mohou opět týden na viditelném místě.

5. Kakao

Tonda chodil do rybářského kroužku už druhý rok. Vedl ho zkušený rybář pan Pstružík, který měl doma mnoho fotek s opravdu velkými úlovky. Někdy vzal s sebou i nějakou tu preparovanou trofej a to pak kluci koukali. V klidu ale zůstával Miloš. Když byli sami, říkal klukům, že zas tak velká sláva to nebyla. Jeho tatínek na chatě prý má lepší rybí úlovky. A nejen to, taky má lepší pruty, než jejich vedoucí. „Ty jeho jsou zastaralé a hlavně nejsou značkové,“ dodával k tomu. Pan Pstružík vedl kluky také k lásce k přírodě. Dokonce říkal, že jsme v ní jen hosté a musíme se tam umět chovat pokorně. Jeho dědeček ho naučil, že každou chycenou rybu má pohladit a omluvit se jí. Miloš při tom koulel očima, jako, že větší nesmysl ještě neslyšel. „Ryba je přece jenom ryba,“ říkal. Miloš prý chodil do kroužku proto, že mu za to tatínek slíbil luxusní vyhřívaný japonský prut Daiwa. Tonda měl obyčejný prut SONA, Žďár nad Sázavou od strýce Rudolfa. Pan Pstružík mu ale říkal, že úplně stačí a hodně se na něm dá naučit.

Tonda ale chtěl Miloše taky něčím ohromit, a tak mu vyprávěl o tátově sbírce kaktusů a řekl, že je s jistotou největší na Moravě. Protože Miloš pochyboval, rozhodl se ho k nim pozvat. Nejdříve mu ukázal všechna

zajímavá místa v domě od sklepa až po půdu. Až pak si prohlíželi tátovu sbírku kaktusů. Milošovi se docela líbila. Skutečně tolik bodlinek pohromadě ještě neviděl. To Tonda povzbudilo a začal si trochu vymýšlet, že taky zakládá svou sbírku, ale že to není tak jednoduché, protože má sestru, která jeho kaktusy pořád ohrožuje. A jak je strašné být s někým takovým v jednom pokoji. Miloš souhlasně přikyvoval, a tak Tonda pokračoval o tom, že stále nechává své plyšáky na jeho straně a furt se ho ptá na hloupé otázky. Vůbec si nevšiml, že Františka stojí právě kousek za ním. Miloš se škodolibě usmál a hodil hlavou směrem k ní. Tonda se otočil a ztuhl, věděl, že toto není dobré. Uviděl v očích sestřičky slzy velké jak hrachy. Ale přece se jí nebude omlouvat, když tu stojí Miloš. Ten naštěstí řekl, že už stejně musí jít a tak ho šel doprovodit.

Když se vrátil do pokoje, ležela Františka na své posteli s hlavou zabořenou do polštáře. Kupodivu nebyla za maminkou, jak si Tonda myslel. Stál chvíli u postele. Věděl, jak velkou hloupost udělal a to jen kvůli tomu, aby se zalíbil Milošovi. Co by teď mohl říct? Klekl si a opatrně pohladil sestru po vlasech. Ona ale ucukla a zamumlala do polštáře: „Nech mě být!“ Znělo to dost legračně, ale Tonda se ani trochu nesmál. Byl skutečně nešťastný. Podíval se vzhůru na hvězdičky, které nedávno Fanynce koupil, a připadalo mu, že všechny najednou ztmavly. Kousek pod nimi visel křížek. Tonda se na něj zadíval a skoro zoufale v duchu řekl: „Pane Ježíši, co mám teď dělat?“ Nečekal dlouho a dostal nápad. Kakao! No přece kakao, to má Fanyška nejradši. Okamžitě běžel do kuchyně a dal se do práce. Maminka tam nebyla, ale on přesně věděl, kde co najde. Když bylo kakao hotové, ještě ho přelíval z jednoho hrnku do druhého, jak to dělává maminka, aby bylo akorát k pití. Co na tom, že ho dost nervozitou vyžbrndal. Trochu s obavou šel s hrnečkem do dětského pokoje. Byl rád, že ho nikoho nepotkal, aby nemusel nic vysvětlovat. Když ho Fanyška slyšela přicházet, otočila se celá na posteli ke zdi. Jenže po chvíli ucítila vůni teplého nápoje, který tolik milovala. „Tonda přece kakao rád nemá, tak proč si ho přinesl?“ pomyslela si. „To je, Fanyško, pro tebe,“ řekl Toník, jako by ji slyšel. „A promiň, to co jsem říkal, není pravda. Jen jsem se tak trochu před Milošem napařoval.“ Františka se posadila a ochutnala kakao. „Je akorát, dělala ho maminka?“ „Ne, já,“ řekl Tonda a věděl, že všechno je zase v pořádku, protože sestřička se na něho usmála a utřela si nos do rukávu.

Na druhý den Toník potkal ve škole Miloše. „Ty, chtěl jsem ti něco říct. Moje sestra vůbec není špatná. Nešla včera mámě žalovat, jak to holky dělají. Taky

je nejlepší v tanečním kroužku a docela snadno vylezla horolezeckou stěnu. Jsem moc rád, že ji mám.“

Milé děti, dáte mi jistě za pravdu, že když se někdo povyšuje nad ostatní, není to nic hezkého. Zvláště, když ten druhý je menší a slabší. Taková bublina naparování brzy praskne a zůstane jen prázdnota. Lepší je zůstat takový, jaký jsem a mít srdce otevřené pro druhé.

úkol pro děti: Dnes budete i s rodiči hledat hezké věci na druhých, tak jak to uměl Tonda na Fanynce.

* * *

Květná neděle – Láska vše omlouvá (AL 111 – 113)

Umučení našeho Pána Ježíše Krista podle Marka

úryvek Mk 14, 55 - 61

Velekněží a celá velerada hledali nějaké svědectví proti Ježíšovi, aby ho mohli odsoudit k smrti, ale nenacházeli. Mnozí sice proti němu lživě vypovídali, ale jejich výpovědi nebyly shodné. Někteří pak vystoupili a lživě proti němu vypovídali: „My jsme ho slyšeli, jak říkal: Já zbořím tento chrám, udělaný rukama, a ve třech dnech vystavím jiný, rukama neudělaný.“ Ale ani v této věci nebylo jejich svědectví shodné. Tu povstal velekněz, postavil se doprostřed a zeptal se Ježíše: „Nic neodpovídáš na to, co tito proti tobě vypovídají?“ On však mlčel a vůbec nic neodpověděl.

Květná neděle je jediný den v liturgickém roce, kdy zaznívá evangelium dvakrát. Kromě zprávy o Ježíšově vjezdu do Jeruzaléma čteme i pašije, zprávu, bez které bychom si triumfální mistrův příjezd do svatého města mohli špatně vykládat. Jsou skutečnosti, které lze správně vidět pouze z nadhledu. Přesto stojí za to, podívat se na jeden drobný detail, který nám otvírá pohled do Ježíšova nitra. Je to jeho mlčení před veleknězem. „Nic neodpovídáš?“ Toto je údiv nejvyššího představitele židovského národa nad tím, že se Ježíš neobhajoval. Netuší přitom, že před ním stojí samotná Boží spravedlnost, která kdyby promluvila, mohla by jedním slovem vynést soud jak nad vyvoleným národem, tak i nad celým lidstvem. Bůh našťestí pro nás v tuto chvíli spravedlnost překrývá svou láskou.

Celý výčet kvality lásky svatý Pavel končí čtyřmi výroky **s přívlastkem vše**. Na prvním místě stojí výrok – **láska vše omlouvá**. O omlouvání nějakého nedostatku už byla řeč u výrazu „**zapomíná, když jí někdo ublíží**“. Přesněji

nepočítá zlo. Zlo a křivdu láska registruje, nepřehlíží a projde jimi. Neudrží je jako zapsanou výčitku. V tomto případě, když Pavel říká, že **láska vše omlouvá**, hovoří papež o nutnosti **nemluvit o druhých špatně**. Jednoduše v charakteristice lásky je, že **se varuje sklonu k vyslovování tvrdých a neúprosných soudů**. U sv. Jakuba můžeme číst: „**Nemluvte špatně jeden o druhém**“. (Jak 4, 11) Exhortace tady říká: Vytrvalé poškozování obrazu druhého je způsob, jak si vylepšit obraz vlastní, jak si odreagovat zášť, závist bez ohledu na to, zda tím někoho raníme. Právě svatý Jakub ze všech svatopisců nejvíce upozorňuje na zhoubnost lidského jazyka. Upozorňuje, že jazyk může být plný smrtonosného jedu. „**Jím zlořečíme lidem stvořeným k Božímu obrazu.**“ (Jak 3, 9)

Papež říká, že láska pečuje o obraz druhých s jemností, a je dokonce schopna uchovávat i dobrou pověst nepřátel. Láska rozhodně nepřekrucuje pravdu o druhém, ale pokud **nedokáže vynést dobré stránky milovaného, raději mlčí, než aby poškodila jeho obraz**. Je si totiž vědoma toho, že **nedostatky jsou pouze jeho část**, nejsou celým bytím druhého.

Opět, pokud máte exhortaci Amoris laetitia, stojí za přečtení čl. 113 od slov: „*Druhý není jen někdo, kdo mě obtěžuje...*“

Úkol pro dospělé: Zhlédnutí scény z filmu Babí léto, CZ 2001. Řeč Stelly Zázvorkové jako navrhovatelky u rozvodového řízení.
(zdroj: youtube.cz, od 65 minuty)

6. Kaktus

Už od září měla Františka ve škole novou spolužačku. Jmenovala se Danka. Byla ale na první pohled divná. Měla neučesané vlasy, pořád zívala, nenosila úkoly a celý týden chodila ve stejném oblečení. V tělocviku neuměla chytat balon, takže ji nikdo nechtěl do družstva. Když četla, byla to taková hrůza, že i Františka se musela smát. „Takhle jsem četla snad ještě ve školce,“ říkala Elišce o přestávce.

Na začátku prosince jim pověděla paní učitelka, že poslední den před Vánocemi si ve třídě dají navzájem dárky. Aby se na nikoho nezapomnělo, každý si vylosoval jméno někoho ze spolužáků a měl pro něho něco malého připravit. Františka poprosila o pomoc maminku, protože si vybrala kartičku se jménem kluka, se kterým se moc nebavila. Jmenoval se Vojta, stejně jako její bráška. Ale bylo jasné, že mu dát traktor nemůže. Maminka

ji navrhla koupit něco v papírnictví. Vybrali spolu sadu čtyř zvýrazňovačů. Krabičku ozdobili mašlí a připevnili cedulku Vojta od Františky.

Přišel poslední den před vánočními prázdninami. V rohu třídy měli nazdobený stromeček s papírovými řetězy. Poslední přestávku tam děti položily dárečky. Po zazvonění určila paní učitelka dvě děti, které u stromečku vybíraly dárky, a z kartičky četly jméno, komu patří. Kdo si pro něj přišel, poděkoval nahlas tomu, kdo mu dárek připravil. Tak to šlo hezky jeden za druhým. Františka byla samozřejmě napnutá jak struna, co asi dostane a od koho. Mezitím dostal její dárek Vojta, poděkoval jí a ona se na něj hezky usmála. Dárků ale ubývalo a nikdo její jméno nevolal. Děti u stromečku odevzdaly poslední dárek a chystaly se na svá místa. Paní učitelka hned poznala, že na Fanyнку se zapomnělo. Rychle šáhla do šuplíku pro čokoládu a řekla: „A tady je něco pro Františku od paní učitelky.“ A přitom se po očku podívala na Danku, která právě klopile oči. Fanyнка si toho všimla a bylo jí to jasné. Dárek pro ni měla přinést Danka. Čokoládu od paní učitelky si vzala, ale na Danku se ani nepodívala. „Už ji nechci ani vidět!“ říkala si. „Co se taky od ní dá čekat?“ V šatně pak řekla Elišce tak, že to mohli slyšet i ostatní: „Proč já mám takovou smůlu, že si mě musí vylosovat zrovna ta husa.“ Až se děti divily, protože Fanyнка nikdy takhle nemluvila.

Hned po Vánocích v lednu byly děti zase ve škole. Fanyнка už na tu smutnou příhodu skoro zapomněla nebýt něčeho zvláštního. Na stole uviděla lísteček s pozváním na narozeninovou oslavu právě od Danky. „Přijdeš?“ zeptala se jí Danka. Františka nevěděla co říct. „Možná, ještě nevím.“ „Budu tě čekat!“ řekla Danka a odběhla na své místo. „To sotva,“ řekla si pro sebe Františka a lístek zasula jen tak do aktovky. Doma ji ale z aktovky vypadl a našla ho maminka. „Jé, to je od Danky milé,“ řekla maminka. Moc dobře věděla, co se před Vánocemi stalo. „Doufám, že tam půjdeš?“ „A co bych tam jako dělala?“ opověděla. „Budu tam určitě sama. Nikdo ji nemá rád a já se tomu nedivím.“ „Tak to zase ne,“ podívala se maminka na dcerku přísně. „Někdo musí zkusit ji mít rád. A když ti dala pozvání, půjdeš tam. Mám ti pomoci s dárkem?“ zeptala se maminka. „S dárkem?“ vykulila Fany oči. „Ona mi přece žádný dárek...“ ale tu větu nedokončila. Něco jí totiž napadlo. „Jo, mami, tak dobře, dárek vymyslím,“ zavolala a poťouchle se u toho usmívala.

Byla sobota odpoledne a tatínek vezl Františku k Dance na oslavu. V ruce držela bílý papírový sáček a v něm malý kaktus. Poprosila tatínka, jestli by si pro Danku mohla vzít jeden z těch, co jsou ve sklepě. Měl hodně bodlin a rostl dost nakřivo. „To jsem to dobře vymyslela,“ říkal si cestou, „dostane dárek, ale bude to malý, křivý, pichlavý kaktus.“ Kvůli objížďce se trochu

zdrželi a tatínek musel v autě také pořádně topit, protože venku byl opravdu velký mráz.

U dveří Fanyňka zazvonila a Danka ji přišla otevřít. Tak nějak ji nepoznávala, byla hezky učesaná a měla šaty, které ještě neviděla. Danka se na ní usmála, pozvala ji dál a zavolala: „Mami, přišla Františka!“ V chodbě se objevila mladá žena na vozíku. Tlačil ji před sebou jeden starší pán. „Do... dobrý den,“ zakoktala Fany. „Dobrý den,“ odpověděla pomalu žena. „Ruku ti podat neumím, nějak mi neposlouchá,“ řekla s úsměvem. „Ale pojď dál! A hezky se bavte.“ Když Františka vstoupila, uviděla tam několik dalších děvčat a dokonce dva kluky ze třídy. Až tam se dozvěděla, že Danka žije bez tatínka, jen s maminkou na vozíku. Její nemoc se stále zhoršuje, a tak skoro všechno musí Danka doma dělat za ní. Jen někdy přijede děda s babičkou a se vším jí pomůžou, tak jako dnes. Františce až teď došlo, že proto Danka chodí do školy tak unavená a neupravená, že nemá tolik času cvičit se ve čtení jako ona. A hlavně, že Dance nikdo nepomohl připravit dárek do školy na Vánoce, tak jako jí pomohla maminka s dárkem pro Vojtu. A tu si vzpomněla na dárek v sáčku, který držela v ruce. Nejraději by ho schovala za záda, ale už to nešlo. „To je pro mě?“ zeptala se Danka. „Ano,“ odpověděla rozpačitě a podala ji sáček. Přitom by se nejraději studem propadla někam pod zem. „Jé,“ uslyšela, „ten je ale krásný, podívejte!“ A Danka ukazovala kaktus na všechny strany. Fanyňka nevěřila svým očím. Na malém nahnutém kaktusu bylo několik drobných růžových kvítků. Nemohla pochopit, jak se tam vzaly, ale byla v tu chvíli za to moc ráda.

Oslava byla moc hezká a po cestě autem zpět tatínkovi o rozkvetlém kaktusu vykládala. Ten se začal z ničeho nic smát a pak řekl: „No, to se dalo čekat, vytáhli jsme ho přece ze sklepa a pak s ním jeli kus cesty ve vyhřátém autě. Co jiného se mohl stát,“ zasmál se znovu tatínek. A Františce to bylo jasné, že něco podobné se stalo i s jejím srdcem. Nejdříve bylo pichlavé jako ten kaktus, když tak škaredě o Dance mluvila a přitom ona to má doma tak těžké. Vlastně je to docela borka. Teď Františka ví, že se její srdce proměnilo a už bude jiné. Od této chvíle o Dance bude mluvit jen hezky a bude ji bránit jako svou kamarádku. Dala ji vlastně k Vánocům ten nejcennější dárek. Bude si dávat pozor, jak o kom mluví.

Milé děti, dříve, než o druhém něco nehezkého povíme, měli bychom vědět, proč se tak chová. O druhé se máme zajímat dříve, než o nich budeme mluvit.

úkol pro děti: Tento týden, se budeme více dívat na druhé. Když na něm uvidíme něco hezkého, půjdeme to říct některému z rodičů. Je to vlastně úplný opak žalování.

Slavnost Zmrtvýchvstání Páně – Láska nad ničím nezoufá (AL 116 – 117)

Evangelium - Jan 20,1-9

Slova svatého evangelia podle Jana.

Prvního dne v týdnu přišla Marie Magdalská časně ráno ještě za tmy ke hrobu a viděla, že je kámen od hrobu odstraněn. Běžela proto k Šimonu Petrovi a k tomu druhému učedníkovi, kterého Ježíš miloval, a řekla jim: "Vzali Pána z hrobu a nevíme, kam ho položili." Petr a ten druhý učedník tedy vyšli a zamířili ke hrobu. Oba běželi zároveň, ale ten druhý učedník byl rychlejší než Petr a doběhl k hrobu první. Naklonil se dovnitř a viděl, že tam leží (pruhy) plátna, ale dovnitř nevešel. Pak za ním přišel i Šimon Petr, vešel do hrobky a viděl, že tam leží (pruhy) plátna. Rouška však, která byla na Ježíšově hlavě, neležela u těch (pruhů) plátna, ale složená zvlášť na jiném místě. Potom vstoupil i ten druhý učedník, který přišel ke hrobu první, viděl a uvěřil. Ještě totiž nerozuměli Písmu, že Ježíš musí vstát z mrtvých.

Když přecházel starozákonní lid z otroctví do svobody, bylo to provázeno duněním kopyt a rachotem vozů faraonova vojska, ohnivým sloupem a zázrakem rozestoupeného moře. Když Kristus porazil smrt, a vydobyl tak svobodu Božím dětem, bylo ticho. Poklidné nedělní ráno, které by se dalo snad i přehlédnout. Do toho jen jistá nervozita Marie Magdalské, co se stalo s Ježíšovým tělem, a pak ti dva učedníci, kteří tomu chtěli přijít na kloub. Až ten druhý z nich náhle uviděl věci tak, jak jsou. V tichu prázdného hrobu spatřil plátna a uvěřil. Spatřil život tam, kde jiní vidí zmar. Byl to přece učedník, který svého Pána víc miloval, protože byl více milován. (Jan 13, 23)

Pavlova vlastnost lásky, kterou uvádí až v samotném závěru, že nad ničím nezoufá, je zapsána pozitivně ve formě: **láska má vždy naději**. Naděje je **zaměřena do budoucna**. V souvislosti s manželskou láskou je to naděje, že ten druhý se bude měnit a zrát k dobru. Svatý otec říká, že **láska očekává překvapivé rozkvetení do krásy, že ty nejskrytější možnosti jeho bytí jednoho dne začnou klíčit**. Zní to možná až příliš snadno a naivně. Papež ale k tomu poznamenává něco, co by nás mělo velmi překvapit. Že tato naděje přijímá i fakt, že se to **nemusí stát v tomto životě**, a také to, že se **nemusí stát způsobem, jaký očekávám já**. Bůh píše i na křivých rádcích člověka a **umí vytěžit dobro i z toho, co vnímáme jako zlé návyky, které dotýčný nedokáže na této zemi překonat**. Dostáváme se tak k něčemu, co je ryze křesťanské a je postavené na skutečnosti Kristova zmrtvýchvstání, který **obnovil lidství, se kterým vstupuje do lůna Nejsvětější Trojice**.

Naděje, o které píše apoštol, je nadějí v plném slova smyslu, protože **počítá s věčným životem**. Kristovo vzkříšení dokáže proměnit člověka do té míry, že na věčnosti se už nebude projevovat jeho křehkost ani stinné stránky. Tedy **naděje umožňuje vnímat druhého pohledem nadpřirozeným, protože se jedná o nadpřirozenou ctnost**. Naděje je tam, kde je láska, a tam kde naděje mizí, mizí také láska.

úkol pro dospělé: Závěrečným úkolem bude vydat se společně na výlet, při kterém zdoláme nějaký vrchol, na znamení překonání všednosti. Máme na to čas po dobu Velikonoční. Hlavně moc neodkládat!

7. Aleluja

Byly Velikonoce. Protože nikoho netrápila žádná pandemie, mohlo se v kostele naplno zpívat Aleluja. Aleluja si tatínek zpíval vlastně i doma a občas se k němu přidal i Vojtíšek. A protože v „Aleluja“ není žádné R, šlo mu to výborně. Na obědě byl děda s babičkou, které tatínek autem přivezl z Kojetína. Františka je vedla nejdříve k sobě do pokoje, aby jim ukázala své hvězdičky nad postelí, a pak dlouze vyprávěla o tom, jak byla nemocná a jaké překvapení ji Toník připravil. Po kávě šli všichni na krátkou procházku a děti při tom zkoumaly, jestli se ze země netlačí už nějaké květiny. Františka našla pár sněženek, ale Toník ji zakázal je utrhnout, protože se od pana Pstružíka naučil chovat se v přírodě jako host.

Tatínka s Tondou čekala ještě práce na dokončení pomlázek, které si každým rokem pletli sami. Vojta to vždy velmi rád pozoroval. A tak maminka vzala klíčky od auta, aby své rodiče zavezla domů. Rozloučili se a dali se do díla. Fanyinka se začala chystat na příchod šmigrustníků. Hledala nevhodnější misku na čokoládová vajíčka. Když je tam skládala, jedno se jí při tom omylem zatoulalo do pusy. Musí přece vědět, jak to chutná, když to klukům bude zítra nabízet.

Mezi tím se setmělo a maminka se stále nevracela. Tatínek si začal dělat starosti, ale nemohl jí zavolat, protože telefon maminky zůstal doma na stole. Konečně se ozval zvuk motoru a za chvíli stála maminka ve dveřích. „Pavle, musím ti něco říct. Asi se budeš zlobit. Máme dost nakráplý blatník a úplně rozbité pravé světlo.“ Tatínek na nic nečekal a běžel ven k autu. Dětem přikázal, ať zůstanou doma. Když se vrátil, měl takovou podivnou červenou barvu a rychle dýchal. „Jak se to, prosím tě stalo?“ ptal se co nejklidněji maminky. „No, víš, bylo to chvílka. Jen jsem něco hledala v kabelce a jak je ten úzký most, nevšimla jsem si toho zábradlí. Tak to

bouchlo a bylo to.“ „Hm, a bylo to,“ zopakoval jízlivě tatínek. „Kolikrát jsem ti říkal...“ pak větu nedokončil a začal novou. „Víš co, od zítřka budu raději řídit jen já,“ a odešel se uklidnit ke kaktusům. A bylo ticho.

Nejdříve za maminkou přišla Fanyňka a vší silou ji objala. Nic při tom neříkala, jen v očích měla slzy. Toník se na ně chvíli díval a pak se vydal za tátou, zaklepal na dveře a řekl: „Tati, obě holky brečí.“ „Já vím,“ řekl tatínek. Vstal a šel za nimi do kuchyně. Objal obě se slovy: „Omlouvám se, strašně moc se omlouvám. Jsou to přece jen obyčejné plechy. Důležité je, že se tobě, Lucko, nic nestalo.“ „Až na to leknutí,“ dopověděla maminka. „Potřebuji se teď něčeho napít.“ Fanyňka hned běžela pro mléko, ale tatínek věděl, že to nebude to, co maminka myslí. Šel do svých tajných zásob a přinesl láhev francouzského koňaku. Tonda už čekal se skleničkami, protože chápal už dost rychle. Také Vojtíšek si přinesl svůj hrneček s traktorem. Takže nakonec se i to mlíčko hodilo.

„Zítra budeme šmigrustovat pěšky,“ řekl tatínek. „Je to zdravější a tak.“ „No,“ řekla maminka, „jen aby to nebylo tak zdravé jako předloni, pamatuješ si?“ Ale tatínek si na nic nepamatoval a děti už vůbec ne. „V úterý nechám auto opravit, pojistku máme, tak co. A vůbec, každý řidič sbírá zkušenosti postupně, ne? Nakonec budeš třeba i lepší řidička než já.“ A tatínek maminku políbil. „A víte co,“ řekl, „poděkujeme Pánu Bohu, že to vlastně tak dobře dopadlo.“ A chválil nahlas Boha za to, že mají maminku doma zdravou a nakonec zazpíval třikrát Aleluja, Aleluja, Aleluja!

Milé děti, nikdo neumí úplně všechno a každý může něco pokazit. Je správné naučit se na druhé nezlobit. Ostatní mají trpělivost s námi a my musíme mít trpělivost zase s nimi.

úkol pro děti: Vaším posledním úkolem si vzpomenout, jak druhé povzbuzujete, když se jim něco nedaří. (slova – co říkáme, gesta – co při tom ukazujeme rukama)

* * *

Milí rodiče, milé děti, patří vám poděkování, za to, že jste vytrvali až do konce. Kéž to dobré, co jste přijali, se ve vás dále posiluje a zraje ke kráse věčného života.

Zvláštní poděkování náleží manželům Hrabovským z Mankovic za inspiraci k úkolům a aktivitám.

Famiglia Amoris Laetitia

Anno 2021 - 2022